

IJsselvallei

NS-wandeloctocht - Zutphen – Deventer

Beschrijving van de wandeloctocht

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met NS een serie wandeloctochten van station naar station samengesteld. Deze NS-wandeloctochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De tweedaagse wandeloctocht IJsselvallei loopt samen met een deel van het Hanzestedenpad (Streekpad 11, Doesburg–Kampen 320 km). De eerste dag loopt u van station Zutphen naar Deventer en is de route 17 km lang. In Deventer kunt u overnachten in hotel Hanzestadslogement 'De Leeuw'. De tweede dag gaat de tocht van Deventer naar station Olst en is 13 km lang.

Tijdens de eerste dag zijn honden op het landgoed De Poll en de grasdijk erna verboden. Op de kaart is een alternatief aangegeven. Bij (extreem) hoog water in de IJssel kunnen enkele delen van de route niet gelopen worden; ook hiervoor zijn op de kaart alternatieven aangegeven.

Overnachtingsadres

In Deventer kunt u geheel in de sfeer van het Hanzestedenpad overnachten in hotel Hanzestadslogement 'De Leeuw', Nieuwstraat 25, 7411 LG Deventer, tel. 0570-61 02 90 of www.hoteldeleeuw.nl. Het hotel

is gevestigd in een fraai monumentaal pand uit 1645 met een koffie- en theeschenkerij en een nostalgische bakkerswinkel waar Hanzestad-specialiteiten en delicatessen worden verkocht. De prijs voor een tweepersoonskamer inclusief ontbijt ligt tussen de € 85,- en € 125,-. Elke kamer beschikt over kookgelegenheid met koffiezetapparaat en koelkast. Bij 3 geselecteerde restaurants kunt u voor € 25,- p.p. genieten van een 3-gangen keuzemenu. Bij overnachting in dit hotel ontvangt u op vertoon van uw routebeschrijving een gratis lunchpakket voor de tweede dag.

Horeca onderweg

De eerste dag vindt u aan het begin van de route in het centrum van Zutphen voldoende horeca. Na 10 km komt u langs museumcafé De Kribbe. Het café is alle dagen open van 10-19 uur, november tot april alleen zondags van 10-19 uur. Aan het eind van de wandeling in het centrum van Deventer zijn vele horecagelegenheden. De tweede dag komt u halverwege langs rustpunt Randerpad zelfbedieningshoreca, geopend van april t/m oktober. Aan het eind van de wandeling vindt u in het centrum van Olst weer horeca. Het is dus raadzaam om beide dagen ook zelf voor eten en drinken te zorgen.

① Zutphen

Door de strategische ligging aan de samenvloeiing van twee rivieren, de Berkel en de IJssel, was Zutphen in de middeleeuwen een belangrijke handelstad en sloot zich in 1285 aan bij de Hanze. Over zee en over de IJssel naar de Rijn vervoerden de Zutphenaren voornamelijk haring, boter en bier en namen wijn mee terug. Over land en over de Berkel was hout het belangrijkste artikel. In de Hanzetijd vergaarde Zutphen grote rijkdom. De rijkdom is nog steeds af te lezen aan de vele fraaie panden in de stad. Aan de internationale handel kwam een einde door de verzanding van de IJssel in de 15e eeuw.

U verlaat het NS station via de hoofduitgang en gaat rechtsaf langs het busstation en een school. Bij de stoplichten volgt u het tegelpad met een bocht naar rechts en naar links achter het benzinestation langs. Volg het smalle voetpad over de IJsselbrug. U verlaat hiermee Zutphen.

② IJsselbrug

Was in de 13e en 14e eeuw het vervoer over water de basis van de welvaart, in de loop van de 15e eeuw worden ook de landverbindingen belangrijk. De Hanzesteden langs de IJssel waren aanvankelijk fel gekant tegen het aanleggen van bruggen in naburige steden in verband met het gevreesde oponthoud voor de Hanzeconvoien en natuurlijk ook uit concurrentieoverwegingen. Zutphen kreeg tijdens de Bourgondische tijd (eind 15e eeuw) het recht om een brug over de IJssel te bouwen. In 1487 kwam de brug gereed waarvoor Maximiliaan van Habsburg toestemming had gegeven als voogd van zijn zoon Philips de Schone. Dat was een reactie op de plannen van Deventer, dat al in 1482 toestemming had, maar er uiteindelijk langer over deed om de brug te voltooien.

Aan de andere kant van de brug gaat u met de bocht mee naar links naar beneden. U volgt weer een tegelpad. Bij een verkeersspiegel gaat u door een sluishek, dan rechtsaf en direct erna weer rechtsaf. Volg dit fietspad langs een verkeersweg, onder een spoorwegviaduct door. Op een driesprong bij cafetaria (mogelijk gesloten) rechtsaf, Vliegendijk. Na 1 km kunt u eventueel over de grasdijk eerst links en later rechts van de weg lopen. De dijkweg gaat over in de IJsselstraat. Op een splitsing rechts aanhouden en even verder rechtdoor, Geldershoofd.

③ De Rammelwaard

De Rammelwaard is een brede uiterwaard in een binnenbocht van de IJssel. Door de hoogteverschillen met lage slenken en hoge oeverwallen is de plantengroei zeer afwisselend; onder andere sleutelbloem komt er voor. Slenken of hanken zijn voormalige rivierlopen. Het Zandgat is een zandwinlocatie aan de oever van de IJssel die in de winter een belangrijke slaapplek is voor watervogels, ganzen en kleine zwanen. In de Voorster Klei liggen veel boerderijen op een pol. Toen er nog geen dijken waren, werden huizen in de uiterwaarden op een heuvel gebouwd om te voorkomen dat ze bij hoog water zouden overstromen.

Deze dijkweg blijft u 4 km volgen. U passeert enkele hekken en komt langs de boerderijen Wellenberg, Wolfswaard en het Pannenhuis. Bij het gemaal 'Gemaal mr. baron van der Feltz' gaat u rechtdoor, een fietspad. Let op: na 700 meter, waar het fietspad iets naar rechts afbuigt, gaat u scherp naar rechts een graspad de dijk af en loopt u beneden langs de dijk in de terugrichting.

④ Kasteel Nijenbeek

Buitendijks, in een landschap doorsneden met oude IJsselopen staat de toren van Nijenbeek. Deze toren is alles wat resteert van het kasteel dat vroeger ook wel 'Het Hooge Huis' werd genoemd. Het kasteel wordt voor het eerst vermeld in 1266. Nijenbeek speelde in de Hanzetijd een belangrijke rol. Begunstigd door de ideale ligging in een IJsselbocht, vlakbij de grens tussen Gelre en het Oversticht, fungeerde het als 'Gelders waakhuis'. Deze plek bij de IJssel was gevreesd, omdat vooral de Overijsselse Hanzekooplieden regelmatig met hun handelsconvoien beroofd of geblokkeerd werden. Het kasteel werd bekend als de plaats waar Eduard zijn broer Reinald

III tien jaar lang opsloot, als gevolg van een ruzie tussen de Heeckerens en de Bronckhorsten. Volgens de verhalen van vooral 19e eeuwse romantici zou Reinald na de dood van zijn broer zo dik zijn geworden dat de muren moesten worden gesloopt om hem vrij te krijgen. Het slot werd in 1945 door de geallieerden onder vuur genomen, omdat de Duitse troepen er zich in hadden verschanst. Wat resteert is een imposante en romantische ruïne.

 Let op: de route is op het terrein van landgoed De Poll niet gemarkeerd. Honden zijn verboden. Voor een alternatief met honden zie de onderbroken lijn op de kaart.

Bij een bordje 'Opengesteld' via een overstapje een hek over en recht door. Het pad maakt een haakse bocht naar links en 800 meter verder een bocht naar rechts. Via een hekje komt u uit op een zandweg, hier linksaf. Even verder op een driesprong bij een huis weer linksaf. Na ruim 150 meter, bij een bankje en een bordje 'Opengesteld', recht door een hek over en een grasdijk volgen. Vlak voor boerderij 'De Houtmerk' gaat u via een hek weer terug naar de weg en volgt u die in de loopricting. Na 100 meter, via een overstapje naar links, een grasdijk volgen (wandelt u met hond volg dan de parallel lopende asfaltweg) tot u weer op de verharde weg uitkomt. Hier linksaf.

 Aan het eind bij P-23815 rechtsaf, Marsstraat. Ter hoogte van boerderij 'Moria' gaat de Marsstraat over in de Weerdseweg. Even na boerderij 'Het Veen', waar de verharde weg afbuigt naar links, gaat u recht door, langs een bordje 'Opengesteld' een grasdijk op. U komt bij museumcafé 'De Kribbe' weer uit op de weg en gaat rechtsaf. Deze verharde weg volgen, bij P-23695 recht door. Wanneer de weg een haakse bocht naar links maakt, bij een picknickbank, gaat u recht door en volgt een grasdijk. Na 1,2 km

kruist u een klinkerweg en 350 meter verder komt de grasdijk uit bij een driesprong met P-23694.

5 **Bolwerksmolen**

De Bolwerksmolen kwam gereed in 1863 en is de enige windhoutzaagmolen in Overijssel. Het is een achtkantige bovenbuitenkruiwer. De molen heeft acht velden die met riet bedekt zijn. Het kruiwerk zit boven in de molen en wordt van buitenaf bediend. Van de molen draait alleen de kap. Vanaf de stelling, de omloop rondom de hele molen, kon de molenaar de zeilen op de wiken leggen en het kruiwerk bedienen. Binnen, op de zaagvloer, zijn de grote sleden te zien, waarop de te zagen stammen vroeger en ook nu weer door de drie zaagramen worden gehaald. De molen is van mei tot en met september te bezichtigen op dinsdag en zaterdag. Meer informatie: www.bolwerksmolen.nl.

 Hier gaat u opnieuw recht door, de Bolwerksweg. U kunt ook over de grasdijk rechts van de weg lopen. U gaat onder het viaduct van een snelweg door. Na 2 km passeert u de Bolwerksmolen en gaat u weer onder een viaduct door. (Als bij hoog water het veer niet vaart, kunt u hier rechtsaf de IJsselbrug over, en aan de overkant linksaf langs de kade tot de gele steiger van het voetveer. Zie de onderbroken lijn op de kaart.) Hierna recht door tot het IJsselhotel, waar u rechtsaf naar het voetveer loopt, waarmee u de IJssel oversteekt.

6 De Welle en de Katentol

Een deel van de IJsselkade, De Welle, werd gebruikt als los- en laadplaats voor de koggen en andere vrachtschepen van de Hanzesteden. De rivier was hier breed genoeg. De schepen meerden in die tijd af aan houten beschoeiingen die langs de rivieroever voor de stad werden opgetrokken. In de 16e eeuw, toen Deventer zijn grootste economische bloei bereikte, besloot het stadsbestuur de houten kaden te vervangen door stenen muren. De gemeente Deventer is druk bezig met de restauratie van de oude kademuren langs de Welle. Aan de Welle bevond zich ook de tolplaats waar de tol voor passerende schepen werd geïnd. Sinds 1241 bezat Deventer namelijk de rechten voor de Katentol, een tolplaats die zich oorspronkelijk bij het nabij Zwolle gelegen Katen bevond, maar door de Deventernaren naar hun eigen stad werd overgebracht. De tol werd voldaan aan de tolgaarder die per roeiboot de passerende schepen aandeed. Voor het geval handelslieden zich aan de tolplicht wilden onttrekken had men een tweede roeiboot achter de hand.

 Aan de overkant, bij de steiger, steekt u bij stoplichten de weg over en gaat u rechtdoor, Nieuwe Markt. U verlaat hier de geel-rode markering van het Hanzestedenpad. U steekt het plein van de Nieuwe Markt schuin naar links over en gaat de Graven in. Bij de Stromarkt rechtdoor. Bij de volgende kruising met op de hoek een winkel met Limburgse vlaaien, gaat u linksaf (Nieuwstraat). 100 meter verder is aan uw linkerhand uw hotel, Hanzestadslogement 'De Leeuw', Nieuwstraat 25.